

**Hamzova léčebna
Luže-Košumberk**
VÁŠ REHABILITAČNÍ ÚSTAV

ZPRAVODAJ

Hamzovy léčebny

Úvodní slovo ředitele

UVNITŘ TOHOTO
VYDÁNÍ:

Úvodní slovo ředitele

1

Stolperstein v HL

1

Stolperstein v HL

2

Informace z parku

3

Léto pro Lindu

3

Personální oddělení
informuje

4

strana:

Vážení spolupracovníci, každý z nás jistě alespoň trochu doufal, že přece jen léto zabere a ten příšerný kovid se nějak ztratí. Neztratil. Platí pro nás proto trvalá ostražitost a zdravotnický veškerá zodpovědnost za naše jednání. Zatímco občas pacienti neovládnu svou nervozitu, my musíme být stále profesionální. Je milé, že díky trpělivé práci Vás všech, byly v poslední výplatě vyplaceny i pololetní odměny. Potěší i slibované odměny všem ve zdravotnictví, které se budou vyplácet na podzim. Ale znovu nastane doba roušková a osobně si myslím, že tentokrát nám vydrží do příštího léta. Budeme si muset zvyknout chránit se navzájem. Budeme možná i bez bázně napomínat nepořádníky.

Je hezké, že průběh kovidu je nyní prý dost lehký, ale stejně zanechává i následky, tak jako chřipka. Kombinace těchto dvou agens už vůbec asi nebude ale pěkná. Prosím přijmeme všichni svůj díl, v zájmu přečkání této záležitosti. Neztrácejme nervy, když se hrozba objeví tak reálně, jako to bylo v pavilonu C. Zde celý tým ukázal, že to umíme zorganizovat. Negativní nález byl potom milou odměnou za celé vypětí. Ale jsme zdravotníci, je to naše povolání a poslání ve společnosti. Tým pav. C prošel zkouškou připravenosti na výbornou.

Věřím, že toto platí pro nás pro všechny.

MUDr. V. Volejník, CSc.
ředitel léčebny

Slavnostní položení Stolpersteine v Hamzově léčebně

Město Luže se rozhodlo připojit k projektu, který připomíná všechny oběti nacistické zvěle. Tento projekt vytvořil již v roce 1995 německý umělec Gunter Demnig. Hlavní myšlenkou projektu bylo, aby se jména obětí „vrátila“ do měst, odkud je zrůdný nacismus vytrhl, aby se tito zmizelí sousedé vrátili před domy, z nichž museli odejít, jejichž jména byla po desetiletí zapomenuta.

Stolperstein je kostka, zasazená v dlažbě, nesoucí na sobě mosaznou destičku, na níž jsou vyryty údaje o člověku, který v příslušném domě či městě žil, a další údaje, co ho postihlo - kdy byl deportován, kam, zda zahynul, či jako jeden z mála přežil.

Hamzova léčebna se aktivně připojila k tomuto projektu a bude zde položen kámen za lékařku MUDr. Pesie Elisonovou dne 31. 8. 2020 před pavilónem E přibližně v 18:00 hod.

„Pesie Elisonová se narodila v roce 1902 v Kišiněvě, dnešním Moldavsku, tehdy součásti carského Ruska. Oblast se nazývala Besarábie. Kišiněv byl správní centrum oblasti a židovská komunita zde byla velice početná. V době Pesiina narození tvořila téměř 46 procent obyvatel města - asi 50 tisíc z celkových 110 tisíc. V následujícím roce - 16. února 1903 - však došlo k šokující události, která zasáhla celou světovou veřejnost. Byl to obrovský protizidovský pogrom, úřady tolerovaný, který trval 3 dny. Spouštěčem tragédie se stala údajná rituální vražda chlapce, jehož tělo bylo nalezeno ve městě Dubasari, 37 km východně od Kišiněva. Přestože byl později vrah nalezen, jednalo se o příbuzného oběti, takže pověst o rituální vraždě byla zcela vyvrácena, úřady se nijak nepokusily řádění zastavit. Bylo zničeno na 700 židovských domů v Kišiněvě, zavražděno 49 Židů, dalších 92 zraněno těžce a na 500 dalších lehce. Pesiini rodiče však přečkali tento krutý čas a v Kišiněvě zůstali. Pesie byla druhorozené dítě, měla o 6 let staršího bratra Samuela. Její otec provozoval advokátní praxi, a navzdory přítomnému antisemitismu byl schopen se dobře uživit. O bratru Samuelovi víme pouze, že se narodil v roce 1896, byl hudebníkem a pravděpodobně zahynul za války. Ani Pesiini rodiče po válce již nežili, a zatím je předmětem pátrání, zda se i oni stali oběťmi šoa, nebo zemřeli ještě před válkou vzhledem k věku (otec Moises byl narozen v roce 1866, matka Freida v roce 1869).

pokračování na str. 2

Pesie přišla studovat do Československa v roce 1921, kdy nastoupila na medicínu na Karlovu univerzitu v Praze. Židé ze zemí carského Ruska byli až do konce první světové války omezováni v přístupu na univerzity tzv. Numerus clausus - stanovenou velmi nízkou kvótou, kolik smí být studentů židovské víry přijato. Z toho důvodu odcházeli studovat na zahraniční univerzity, které kvóty, založené na náboženské příslušnosti, neměly - mimo jiné do Prahy. Tato tradice pokračovala i po vzniku samostatného Československa. Pesie tedy studovala v Praze, naučila se výborně česky, a mimo rodné ruštiny hovořila také německy. Úspěšně promovala v roce 1929. Již před promocí pracovala a získala praxi na interní klinice profesora Syllaby v Praze. V první polovině roku 1930 ještě působila na gynekologické klinice profesora Jerie v Praze, a **1. července 1930 nastoupila v bývalém Zemském ústavu pro tuberkulózní děti na Košumberku**. Zde zůstala s válečnou přestávkou po celý zbytek své lékařské kariéry. V Československu se rozhodla zůstat a 1. října 1931 získala československé státní občanství.

V roce 1935 získala atestaci pro choroby plicní a tuberkulózu. Práce v léčebně se jí stala smyslem života, v léčebně nejen pracovala, ale na jednom pavilonu i bydlela. O to krutěji ji zasáhl příchod nacistů, okupace a vznik Protektorátu Čechy a Morava. V roce 1939 byla v důsledku protizidovských opatření poslána na nucenou dovolenou, a v roce 1941 pak do výslužby z rasových důvodů. Z pobytové karty, uložené v Národním archivu v Praze můžeme vyčíst, že od září 1939 do dubna 1940 zde pobývala na adrese na Praze 12. V dubnu se ale vrátila do Luže, kde našla útočiště v domě čp. 75 u rodiny Vielgutovy. Na této adrese žila až do transportu v prosinci 1942, zdroj obživy těžko můžeme odhadovat, když nesměla vykonávat lékařskou praxi, pravděpodobně pomáhala v rodině a byla podporována rodinou Vielgutových. Zajímavostí je, že Vielgutovi byli blízce příbuzní s Kopperlovými z Proseče, a z této rodiny byl budoucí Pesiin manžel.

V Terezíně zůstala Pesie necelý rok. Nevíme, zda přímo tam, ale spíše už dříve vzhledem k příbuzenství popsanému výše, se seznámila s židovským lékařem MUDr. Benno (Bernardem) Kopperlem. Každopádně v době ročního pobytu v Terezíně se Benno a Pesie nechali oddat. O sňatku však neexistoval po válce žádný doklad, tak Pesie musela alespoň svědecky dokládat právoplatnost svého sňatku v Terezíně, aby prokázala příbuzenský poměr ke svému zavražděnému manželovi a získala i vdovský status.

V prosinci 1943 byli Pesie i Benno zařazeni do transportu z Terezína dál na východ do Osvětimi. Jaký byl další osud Benna bohužel nevíme, jedinou jistotou je, že zahynul. Pesie měla víc štěstí. Byla při selekci vybrána jako práce schopná, takže se brzy z Osvětimi dostala do dalšího tábora - Christianstadt a osvobozena byla v táboře v Bergen - Belsenu. Když válka skončila, bylo Pesi 42 let, byla vdova bez rodiny, nežili už ani její rodiče, ani bratr. Jediný příbuzný, kterého uváděla v dotazníku z léčebny, byl Bennův bratr Karel - Charles - Kopperl, který odešel do USA v roce 1920 a žil v Seattlu. Jejich kontakty však brzy přerušila železná opona, Charles v roce 1954 zemřel. Pesie však zůstala v kontaktu s jeho třemi dcerami a jejich rodinami. Když se situace uvolnila, mohli ji dokonce v Československu navštívit, naposledy v roce 1973.

Po návratu z koncentračního tábora bydlela Pesie nejprve v Praze v Belcrediho ulici u MUDr. Pavla Feldsteina, lékaře, který podobně jako ona prošel koncentračními tábory a byl osvobozen v Mauthausenu. Již v září 1945 se vrátila do Luže, kde nejprve bydlela v podnájmu u slečny Nevyjelové (adresu neznáme). O jejím zdravotním stavu po návratu z lágru svědčí žádost o rekondiční pobyt v lázních. Na lékařském zdůvodnění žádosti se uvádí, že dr. Kopperlová je rekonvalescentkou po skvrnitém tyfu a její organismus trpí nedostatkem vitamínů. Na jeho základě dostala poukaz na třítydenní rekonvalescenční pobyt.

Po něm se Pesie vrátila na jediné místo, které jí na spáleništi války v Evropě zbylo - do léčebny v Luži - Košumberku. Zde se její rodinou, jejími dětmi, stali její pacienti, kterým zasvětila celý zbytek svého života. Stala se primářkou pavilonu B /dnešní pavilon E/, a ze svědectví pamětníků víme, že její přístup k nim byl skutečně mimořádný. V chladných dobách socialistického zdravotnictví, kdy byly děti v bílých kovových postelích izolovány od rodičů často po řadu měsíců, se jim stala takovým světlem empatie a laskavosti. Tuto vzpomínku na ni si odnesly i z nelehkého období pobytu v nemocnici, který musel být jinak spojen spíše se vzpomínkami bolestnými.

V 60. letech však v souvislosti se zavedením povinného očkování proti tuberkulóze počty těchto dětí dramaticky poklesly. Léčebna se postupně začala orientovat jiným směrem, a Pesie ji za nejasných okolností opustila. Konec života prožila v Praze. Tragický osud a traumatické válečné zážitky se k staru ozývaly stále bolestněji, rozvinuly se později v těžkou duševní nemoc. Zemřela v psychiatrické léčebně v Praze v 70. letech minulého století, záznamy nasvědčují tomu, že místem jejího odpočinku se stal pražský hřbitov Na Malvazinkách.“

Informace z parku

V první polovině prázdnin probíhala v areálu Hamzovy léčebny třetí etapa ošetřování HPA, tentokrát zaměřená především na ošetření stromů, méně pak na kácení. Práce byly zajištěny odbornou arboristickou firmou.

Při ošetřování jsme se zaměřili na ořezání suchých větví, které byly poměrně rizikové a mohly způsobit vážné škody. Takto bylo ošetřeno celkem 75 stromů. V rámci zajišťování bezpečnosti probíhala také výměna starých dynamických vazeb. Vazby mají za úkol zachytit a zpomalit pád případného selhání tlakového větvení stromů. Tlakovým větvením nazývají arboristé vidličnaté větvení kmene, tedy strom tvoří dva a více kmenů a právě v místě spoje těchto kmenů vzniká problém. Dřevo zde roste poněkud zvláště a nevytváří pevné vazby. Postupem času, jak strom přirůstá, může dojít k problému rozlomení stromu. Instalovaly se tedy nové vazby, abychom předešli dalším možným nebezpečím.

Bohužel jsme museli přistoupit i k pokácení dalších odumírajících či odumřelých stromů. Možná jsme se nechali ukonejšit vydatnými červnovými dešti a říkali jsme si, že je dostatek vláhy a stromy už nebudou tolik odumírat. Ba právě naopak. Více jak pětileté suché období stromy dlouhodobě oslabovalo a „doběh“ tohoto stresu z nedostatku vláhy bude u některých stromů dlouhodobý. Záleží na míře stresu. Je to stejné jako u lidí, pokud člověk zažije opravdu veliký šok, trvá roky, než se dostane z potíží ven. Tak je tomu i u stromů.

Stromy nám tedy mohou být inspirací v životě, kdy se i přes svou velikost a majestátnost perou každý den s potížemi, tak jako my.

*Bc. Ludmila Dalecká
vedoucí oddělení Park*

LÉTO PRO LINDU

Běh pro Lindu
vyvrcholení dlouhodobé akce
Léto pro Lindu
20. 9. 2020 hrad Košumberk

Program:
8:30-10:15 registrace běžců
10:30 – start závodu na 8 km (startovné 150 Kč)
10:40 – start nezávodního „Pohoda běhu“ na 4 km (startovné dobrovolné)
Dětský překážkový běh cca 1 km bude startovat průběžně (startovné dobrovolné)
11:45 – vyhlášení vítězů závodu na 8 km
12:15 – bohatá tombola
14:00 – první divadelní představení (Hrátky s čertem)
18:00 – druhé divadelní představení (repríza Hrátky s čertem)

Bohatý celodenní program. Občerstvení zajištěno.
Výtěžek celé akce bude věnován Lindě.
Číslo transparentního účtu: **2401735883/2010**

Sledujte Facebook „ROZBĚHÁME LUŽI“ nebo Instagram „@rozbehame_luzi“

Léto pro Lindu

Od 1. 7. do 20. 9. 2020 probíhají na fb stránkách „Léto pro Lindu“ různé výzvy a úkoly, které mají za cíl pomoci 14ti leté dívce Lindě, která se, aniž by utrpěla úraz, ocitla na vozíku.

Linda zde v léčebně strávila téměř 3 měsíce a i naši zaměstnanci na ní vzpomínají jako na velkou bojovnici. Akce pořádané spolkem „Rozběháme Luži“ zakončí v neděli 20. 9. 2020 běh z hradu Košumberku, kdy jedna z tras povede i přes Hamzovu léčebnu.

**Podpořte Lindu a její rodiče
a
přijďte si užít velké finále.**

**Hamzova léčebna
Luže-Košumberk**
VÁŠ REHABILITAČNÍ ÚSTAV

Personální oddělení informuje

Ukončení pracovního poměru v červenci:

Kloučková Bohdana - kuchařka, OVS

Nástupy do pracovního poměru v červenci:

Šulcová Marcela - ošetřovatelka, pav. G
Honzáková Tereza, Bc. - fyzioterapeut, SRJ
Smolíková Dagmar, Bc. - fyzioterapeut, pav. G
Lapáčková Hana - ošetřovatelka, pav. C
Vaňásková Lenka - kuchařka, OVS
Dostálová Dana - uklízečka, pav. V

Brigády:

V měsíci srpnu nastoupilo 12 brigádníků (úklid 6x, prádelna 2x, park 2x, soc. pracovník 1x, údržba 1x).

Odborná stáž:

V průběhu měsíce července si v HL plnilo odbornou stáž 19 stážistů – fyzioterapeutů, 1 studentka oboru zdravotně sociální pracovník a 2 stážistky na SRJ v rámci kurzu Katetrizace močového měchýře muže.

V srpnu 2020 dosáhli pracovního výročí tito zaměstnanci:

25. let	Tesařová Šárka Vomočilová Petra	- sestra, pav. M - vychovatelka, pav. E
35. let	Šlechtová Lýdie	- staniční sestra, pav. F
40. let	Štolhofová Dana Vostřelová Jarmila Novotná Alena Salášková Zdeňka Kalábová Iveta	- fyzioterapeut, pav. I - vrchní sestra, pav. B, I - staniční sestra, pav. C - fyzioterapeut, pav. V - sanitářka, pav. B
45. let	Vavroušková Jitka Smělá Hana	- fyzioterapeut, pav. G - fyzioterapeut, pav. V
55. let	Hůrka Vladimír, MUDr.	- lékař, pav. V

Za vykonanou práci Vám vedení HL děkuje.

*Ing. Bohuslava Tefrová
N PER/PaM*

Vydává:

Hamzova odborná léčebna
pro děti a dospělé
v Luži-Košumberku,
sekretariát ředitelství
marketing a PR

Vydáno dne:

18. srpna 2020

Adresa:

Hamzova odborná léčebna
pro děti a dospělé
Košumberk 80
538 54 Luže

**V sobotu 29.8. budou Hamzovou
léčebnou projíždět auto-moto
veteráni. Čas bude upřesněn.**